

**N<sup>RO</sup> 251.**

# KURJER



# POLSKI

**WARSZAWA**

Sobota dnia 21 Sierpnia r. 1830.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.  
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

*Wszystko dla wszystkich.*

## Wiadomości Krajowe

**K**ażdy mający fundusze swoje w Towarzystwie Oszczędności, może zażądać wpisania mu na świadectwie narostych korzyści do końca czerwca r. b.

Dnia wczorajszego w kościele Metropolitalnym, odbyło się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Xa Franciszka Xawerego Szaniawskiego w obec licznie zgromadzonej publiczności. Duchowieństwo zakonne i świeckie odśpiewało Exequie, mszą zaś żałobną wielką celebrował X. Prażmowski biskup Płocki Senator.

Wyszła w tych dniach w drukarni Węckiego powieść oryginalna z dziejów polskich w początkach XVIgo wieku, p. t. *Zygmunt Znamieński*.

W tych dniach wydarzyło się w Warszawie kilka przypadków: Kłoc drzewa stoczył się z wozu i przygnoił trzech ludzi, dwóch śmiertelnie; cieśla spadł z czwartego piętra rusztowania przy fabryce teatru narodowego i natychmiast żyć przestał; stróż 87 lat mający, spadł kominem na strych i niebezpiecznie się skalęczył; terminator nożowniczy utonął w Wiśle i t. d.

Ośmioletnia córka pewnego urzędnika, zdejmując ze ściany zawieszzone nożyczki, gdy takowych dla małego wzrostu od razu ręką objąć nie mogła, za dotknięciem palcem, spadły ostrym końcem, w skutku czego, oko prawie zupełnie postradała.

Prenumerata na 3ci Dodatek do Kalendarza rolniczego przez N. Kurowskiego, przyjmowaną będzie na wszystkich pocztamtach i stacjach pocztowych w królestwie polskim po złp. 3 na jeden dodatek czyli poszyt, składający się około 7 arkuszy druku i jednej lub więcej tabliczki rycin. Ponieważ Dodatek Iszy już wyszedł z druku, a drugi wkrótce wyjdzie, można będzie przeto od razu na obadwa prenumerować. Dodatek 2gi między innemi te głównejsze w sobie zawiera przedmioty: Uposobienie roli do najwyższej produkcji (z ryciną); Kultura łąk suchych i mokrych. O chorobach zaraźliwych bydła rogatego. Chodowanie trzody chlewniej (z Thaera Zasad. rozum. rol.) Uwagi P. Kuers nad paszą owiec (z Roczników Moeglińskich.) Opis z narysem aparatu gorzelnego P. Mejsnera z Szczuchni, o którym była mowa w Gazecie Polskiej. Przyczyny psucia się piwa i środki poprawiania kwaśnego, mętnego i wywietrzonego. Rozmaitości.

Dla ubogiej wdowy za Mokotowskimi rogatkami, nadesłano do drukarni A. Gałęzowskiego w dniu 17 t. m.: od porucznika bezimiennie zł. 6 gr. 20, od chłopyczyka zł. 4. Dnia 18 bezimiennie zł. 9 gr. 20.

Wydział stadnin królewskich podaje do wiadomości powszechniej, iż na zapewnienie rocznej potrzeby furazu dla koni Jego Cesarsko-Królewskiej Mości w Warszawie, przedsięwzięta będzie w dniu 1 września r. b. licytacja publiczna in minus w biurze wydziału stajennego przy ulicy Grodzkiej w domu pod Nrem 365 obok Zamku. Ilość potrzebnego furazu wynosi w ogóle na miarę i wagę krajową ośa korcy 3750, siano cetnarów 4300, słomy prostej cetnarów 3000. Zyczący sobie wzięcia tej dostawy, uskutecznić się winnej w ratach miesięcznych, zechcą się zgłosić w terminie i miejscu wyżej wspomnianem zaopatrzeni w wadia złotych 4000 w gotowiznie wynoszące. Protokół licytacji staje się zaraz po podpisaniu onegoż dla przedsiębiorcy obowiązującym, zaś dla wydziału po zatwierdzeniu przez wielkiego koniuszego dworu. Dokładniejszą wiadomość o warunkach szczegółowych zamierzonej entrepryzy, powziąć można w



biórze wydziału stajennego, dworu Najjaśniejszego Pana, obok zamku. — Naczelnik stajni, *Lamonoff*. — Kontroler wydziału *Pajceki*.

Na wczorajszej giełdzie warszawskiej płacono za polskie listy zastawne nie licząc w to wartości kuponu wynoszącej gr. 19½ po 96 zł. 15 gr. dawano 96 zł. 15 gr.; za rossyjskie assygnaty żądano 180 zł. 10 gr. dawano 179 zł. 25 gr.; za hollenderskie dukaty nowe płacono 19 zł. 22½ gr.; za dowody Kom. C. Li. za żółd żądano 36 dawano 35.

W dniu wczorajszym z wieczora około godziny 11 za rogatkami Marymontskiemu w gminie pulkowskiej we wsi Pulkowie, wszczął się pożar, najpierw pokazał się ogień od traktu idącego ku Bielanom w drugiem zabudowaniu, to jest na dachu szopy obok domu mieszkalnego zabudowanej. Spaliły się 2 domy mieszkalne, 4 stodoły zbożem napełnione i różne chlewy, stogów 4 siana. Ruchomości zaś, sprzęty gospodarskie i bydło z chlewów uratowane zostało. Przyczyna tego pożaru nie wiadoma dotąd.

*Przyjechali do Warszawy.* — Prażmowski Adam biskup z Woli 1258 N. Świat; Bielski Celestyn z Bukowa 74 Jeziucka; Karski Jan z Przeradowa 1820 Koźła; Borowski Antoni z Duninopola 1064 Kielitz; Pruszek Alexander 1373 Marsz.; Żaluski Józef b. generał 414 K. Przed.; Ostrorog Adam hr. 500 Podwał; Barska Karolina 791 Elektoralna; Dąbrowska Józefa 584 Długa; Lubiński Marcelli 603 Bielańska; Stokewski Leon 551 Długa; Dyjaków Piotr generał 1346 Mazowiecka.

Dziś zrana ciepła stopni 8. — Wczoraj w połud. 15.  
TEATR NARODOWY. Dziś: tragedja Hamlet.

## Wiadomości Zagraniczne.

**D**o rozmaitych portów angielskich postano z Londynu rozkaz, ażeby, jeśli w którym z nich Karol X na łódź wysiadzie, ani jego, ani orszeku jego rzeczy nie rewidowano.

Anglicy tak się zajęli wypadkami we Francji, iż na swoje wybory do parlamentu zdają się być obojętni.

Byli liwerant Ouvrard przybył do Londynu niezmiernie strudzony; słyhać, że z Pary-

ża do brzegów morza spieszną podróż odbył pieszo.

Szwajcarskie pułki otrzymały uwolnienie i zostały odesłane do granic ojczyrstych.

P.P. Courville, Delvincourt i Clausel de Cousergues otrzymali uwolnienie jako członkowie rady wychowania publicznego. Nato miejsce professor Cousin został członkiem tej rady.

Na przedstawienie deputowanego Chardel, sprawującego urząd kom. general. poczt, kommissarz wydziału skarbowego, baron Lous uwolnił paryżkich zarządców poczt. Uczyniono to w celu ułatwienia biegu czynności. Uwolnieni mający prawo do pensji mogą się w tym względzie zgłosić do kommissarza skarbowego.

Szkołę przeznaczoną do kształcenia profesorów, która przez długi czas nazywała się szkołą przygotowawczą, nazwano znowu szkołą normalną.

P. Cottu uszedł do Anglii i w d. 2 b. m. przybył do Dover.

Jener. Partouneaux w Marsylii otrzymał wiadomość przez telegrafy o wypadkach zaśsłych w Paryżu i ustanowieniu tymczasowego rządu. Tamtejszy prefekt kazał dniem wprzód przybieć depesze telegraficzne, w których oświadczano, że Xięcia Orleans, namiestnikiem, równie jak o odejździe dworu S. Cloud i deputowanych spieszenie do Paryża zwołano. Gwardja narodowa uorganizowała się w Marsylii, gdzie zresztą wszystko było spokojnie.

Dnia 8 b. m. niezliczony tłum ludu napełnił plac przed Palais royal i dziedzińce onego. Xiążę Orleans pokazał się kilkakrotnie z rodziną swoją na ganku pałacowym. Wieczorem cała stolica była oświeconą.

Kommissja miejska cofnęła rozporządzenie swoje, wydane d. 31 z. m. względem utworzenia gwardji narodowej, ruchomej, w stolicy.

Gazeta Francji czyni uwagę, iż mniejszość izb oliarowała koronę Xięcia Orleans, bo izba deput. liczy 430, a izba parów 392 członków; ogółem 822. Prosta większość zatem wynosi 412. Lecz za wstąpieniem Xięcia Orleans



nu na tron oświadczyło się tylko w izbie dep. 219 czł., a w izbie parów 89, co ogółem wynosi 308. Ważniejsza jeszcze uwaga jest ta, iż izba parów wtenczas tylko może głosować, gdy trzecia część członków więcej jednym, jest obecną. Gdy zaś składa się z 392 parów, powinno więc było 132 należeć do głosowania.

W Lugdunie podało miasto d. 5 b. m. chorągiew trójkolorową tamtejszej załodze. W Chalonsnad Saone, Autun, Saulieu, Avallon, Auxerre, Joigny, Sens i Melun urządzono gwardję narodową i we wszystkich tych miastach panował porządek. W Prowancji i Delfinacie zatknięto także chorągiew trójkolorową, przyczem nigdzie nie zaszły rozruchy. W Tuluzie była spokojność, lecz w Montauban panowało dnia 4 b. m. wielkie zaburzenie umysłów.

Arcybiskup z Rheims, kardynał Latil wsiadł d. 6 b. m. na okręt w Calais i popłynął do Anglii.

Monitor umieścił następujące telegraficzne wiadomości od prefektów morskich w Brest i Tulonie: *W Brest d. 6 sierpnia o w. pół do dwunastej.* Prefekt morski w Lorient doniósł wczoraj że dziś miano tam zatknąć trójkolorową chorągiew; Szwajcarowie nie będą się temu opierać, lecz czekają rozkazów z Kantonów.,

*„W Tulonie, dnia 6 sierpnia o godzinie 1.* Stosownie do rozkazów zatknięto trójkolorową banderę na okręcie admirałskim na pałacu prefekta morskiego, na ratuszu i na placu.,

*„W Tulonie, dnia 7 sierpnia o godzinie 9 rano:* Wszystkie okręty krajowe zatknęły wczoraj o godzinie 6 wieczorem trójkolorową banderę.,

*„W Tulonie dnia 8 sierpnia o godzinie wpół do 5.* Zawinał tu okręt Nestor, który dnia 30 lipca wypłynął z Algieru; przywiózł 10,240,000 fr. w piastrach hiszpańskich, i listy, które sztafetą posyłam.,

Jenerał Clauzel ma udać się do Algieru, celem objęcia naczelnego dowództwa wojska wypraw.

Słychać, iż baron Haussez został przytrzy-

many w Beaujeney, niedaleko Orleanu. Hr. Guernon de Ranville został przytrzymany w Tours, gdzie dawniej już przytrzymano Hr. Peyronnet i P. Chantelauze. Baronowie Montbel i Capelle mają się znajdować w orszaku Karola X.

Pułk. Fabvier otrzymał stopień jenerała majora.

Dzennik Globe donosi, iż rząd chce prosić króla Angielskiego o wydanie zwłok Napoleona, dla pochowania ich pod kolumną na placu Vendôme.

Posiedzenia izby parów będą odą publiczną jak izby deputowanych, lecz z powodu szczupłości miejsca mała liczba słuchaczy będzie się mogła znajdować.

Na zgromadzeniu parów i deputowanych d. 9 b. m. zaprzysiągł ziąże Orleanu zmienioną konstytucję, a potem przyjął tytuł króla Francuzów pod imieniem Ludwika Filipa I. Tymczasowa sala izby deputowanych była tak urządzoną, jak na posiedz. d. 3 sierpnia. Wystawiono tron w miejscu, gdzie jest bióro prezesa; nie było tylko lilji w draperjach karmazynowych aksamitnych z kosztownymi złotymi frędzlami. Nad baldachinem i przy nim powiesiły liczne trójkolorowe chorągwie. Przed krzesłem tronowym stały 3 taborety, a po prawej i lewej stronie jego dwie ławki, przeznaczone dla kommissarzy wydziałów. Dalej widać było dwa stoły. Na stole po prawej stronie leżały korona, berło, miecz i ręka sprawiedliwości; a po lewej papier, pióro i kałamarz. Publiczne trybuny były napełnione widzami, a mianowicie znaczną liczbą dam pięknie ubranych. Na trybunie dziennikarzy, która także tym razem była zostawioną dla ciała dyplomatycznego, widziano w pierwszym rzędzie damy, a za nimi pewnego jener. angielskiego i kilku sekretarzy poselstwa. Od godz. 12, ławki po prawej stronie sali, napełniały się powoli parami, a po lewej deputowanymi. Wszyscy byli w czarnych, lub granatowych frakach; a z wielkich ozdób orderowych widziano tylko czerwoną wstęgę legji honorowej. Znajdowało się blisko 90 parów, między którymi nie było jednak wicehr. Chateaubriand. Służbę woj-skową w pałacu odbywała sama gwardja naro-



dowa. O godz. 1 wezwano obecnych deputowanych, aby się udali do sali narad, celem wybrania wielkiej deputacji, mającej wyjść na przeciw xięcia namiestnika. Toż samo nastąpiło w izbie parów. Wkrótce przybyli tymczasowi kommissarze rozmaitych wydziałów i zajęli miejsca po prawej i lewej stronie tronu. Około godz. 2 weszła xiężna Orleanu do przeznaczonej dla siebie łoży. Po prawej stronie miała siostrę xiążęcia, i najmłodszych synów jego, a po lewej trzy xiężniczki córki. Niezwłocznie potem muzyka wojskowa zapowiedziała przybycie xięcia Orleanu. — Czterech marszałków stanęło za krzesłem tronowem, jako to: Xiążęta Tarentu, Treviso, Reggio i Hr. Molitor. Prezes izby parów, baron Pasquier, i prezes izby dep. P. Kazm. Perrier, którzy na czele deputacji wyszli naprzeciw Namiestnika, wszedłszy do sali, usiedli wśrodku na dwóch krzesłach jedwabnych różowych. X. Orleanu przybył w mundurze jeneralskim, otoczony swymi synami i urzędnikami domu swego. Xiążęta Chartres i Nemours mieli mundury swoich pułków huzarów i strzelców. Gdy trzej xięża zajęli miejsce na trzech taboretach przed krzesłem tronowem, namiestnik wezwał zgromadzenie, aby usiadło; potem zaś prosił P. Perrier o przeczytanie oświadczenia izby deput., co gdy nastąpiło i wspomniany akt oddano J. K. Mości, tenże wezwał także prezesa izby parów, aby mu złożył Akt przystąpienia tej izby do rzeczonoego oświadczenia. Akt ten oddał Xiążę tymczasem kommissarzowi wydz. spraw wewnętrz. J. K. M. przeczytał potem swoje oświadczenie przyjęcia. Zewsząd rozlegał się okrzyk *Niech żyje Król!* Niech żyje Filip I. poczem król wstał z swego krzesła, odkrył głowę i wykonał przysięgę. Po tym akcie uroczystym, dały się znowu słyszyć okrzyki takie same. Słychać było także okrzyk: *Niech żyje Filip VII!*

(Dalszy ciąg opisu uroczystości tej jutro.)

Podpisany NAUCZYCIEL JEZYKA FRANCUSKIEGO, na honor niniejszém uwiadomić rodziców i opiekunów, iż przyjmuje młodzież uczęszczającą do szkół publicznych na stół, mieszkanie, korepetycję i dozor. Dla odebrania bliższej wiadomości, uprasza się zgłosić do W. Dziekańskiego Rektora szkoły wojewódzkiej na Lesznie i do JX. Rektora szkoły wojewódzkiej Pijarów przy uli. Długiej. — E. Grandjean.

BUCHHALTER obszerne wiadomości w swym za-

wodzie, niemniej kilka języków posiadający, życzy sobie wolne od zatrudnienia godziny poświęcić Handlowi tutejszym do prowadzenia xiąg i korespondencji. Osoby na to reflektujące, mogą go znaleźć codziennie zrana do godziny 8ej i w południe w jego mieszkaniu przy ulicy Leszno Nro 724 w dziedzińcu po lewej ręce.

W domu pod Nrem 369 na Krakowskim Przedmieściu obok odwachu, znajdują się LOKALE do najęcia od Sgo Michała r. b.

DRZEWA SOSNOWEGO smolnego, jest kilka set sztuk razem lub częściowo za pomierną cenę do sprzedania. Wiadomość bliższą powziąć można w Sklepie Ubogich.

Doniesienie LOTERYJNE z KANTORU WERTHEIM. MA. Wygrano w moim kantorze w 1ej Klasie 38ej Loterii oprócz pomniejszych kwot: Ner 91251 zlp. 4,000, Ner 7244 zlp. 1,640. Losów kupnych czyli nowych do 2giej klasy, Całkowitych po zlp. 33, Cwerciowych po zł. 8, gr. 8, w moim Kantorze każdego czasu dostać można. Osoby na prowincji zamieszkałe, raczą zlecenia swe franco nadesłać. — A. Wertheim. — Ner 385 na Krakowskim Przedmieściu w domu Wgo Ryxa.

OBWIESZCZENIA Z BIORA INFORMACYJNEGO przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod N. 377.

(749) Są do sprzedania DOBRA znaczne, położone w Wtwie Sandomierskim nad samą granicą Austrjacką nad Wisłą; opis tych Dóbr i dalszych warunków w Biórze Informacyjném widzieć można.

(746) Żądani są GUWERNEROWIE na posady, a szczególniej rodowici Francuzi lub też dobrze ten język znający; raczą się zgłosić do Bióra Informacyjnego.

(659) Dwie osoby płci żeńskiej żądają posady, z których pierwsza kwalifikuje się do zarządzania gospodarstwem wiejskiem, druga życzy sobie przyjąć obowiązek Panny w znacznym domu w Warszawie, o których dowiedzieć się można w Biórze Informacyjném.

(757) Obszerne DOBRA położone w Galicji Austrjackiej przy samej granicy województwa Lubelskiego, po nad Wisłą, są do sprzedania z wolnej ręki; opis obszerne i anslag tych Dóbr są złożone w Biórze Infor.